

Det Falsterske Dige
Valgmøde
Fredag d. 19.juni 2009 kl. 20.00 på Hotel Nørrevang, Marielyst

Referat

Dagsorden:

- 1 Valg af dirigent
- 2 Valg af 2 stemmetællere
- 3 Bestyrelsens redegørelse
- 4 Regnskab og budget
- 5 Valg af 2 bestyrelsesmedlemmer

1 medlem vælges blandt fastboende fra Væggerløse sogn

På valg er Frits Jensen

1 medlem vælges blandt ejere af fritidsgrunde fra Gedesby sogn

På valg er Benny Jensen

- 6 Valg af revisor
- 7 Emner til drøftelse, skal være modtaget senest 14 dage før mødet.
- 8 Eventuelt

For et opnå stemmeret skal du have din ejendomsskattebillet over digeskatpligtig ejendom med.

Der var op til mødet uddelt:

Lidt om diget, digelaget, bestyrelsen og virksomheden

Regnskab 2008 og og budget 2010

Vedtægter og reglement for Det falsterskes Digelag.

Valgmødet begyndte ca. 10 min. forsinket, da der skulle skaffes ca. 30 pladser mere i salen. Der var mødt ca. 75 personer, hvoraf 57 var stemmeberettiget. Søren Bjerregaard præsenterede "panelet", Søren Krighaar, Annette Gertung, Finn Nonbo, Sven Andersen, Jens Jørgen Jensen, Frits Jensen, Henning Kamper, sidstnævnte er kommunens repræsentant i digelaget. Derudover digepasserne Villy Vinder og Lars Kromann Nielsen. Der var i år mødt en journalist fra Folketidende. Benny Jensen fra bestyrelsen havde meldt afbud.

Søren Bjerregaard bød alle velkommen og takkede for at så mange viste interesse for mødet.

Inden der blev valgt dirigent, bad Kaj Dreijer om ordet, hvor han ønskede et ekstra møde, da der var kommet så mange forslag (12 fra ham selv) hvortil formanden svarede at bestyrelsen havde taget højde for dette.

Pkt. 1 Valg af dirigent

Derefter blev H.C.Mortensen valgt til dirigent, i øvrigt uden modkandidat. Dirigenten konstarede herefter at valgmødet var varslet rettidigt i både Fritidsnyt og Guldborgsundavisen. Med hensyn til de fremsendte forslag fra Carl Rasmussen, Kaj Dreijer og Stig Andersen havde Søren Bjerregaard meddelt at bestyrelsen har behandlet forslagene og sorteret, hvad der kunne besvares skriftligt til den enkelte og hvad som skal behandles til valgmødet, noget var bare konstateringer. Efter en del kritik, diskussion og ros blev alle punkter uddelt. Der var nogle som blev besvaret i bestyrelsens beretning, et enkelt punkt om personaleansættelse (dette er bestyrelsens ansvar). Resten blev delt op i underpunkter i pkt. 7.

Pkt. 2 valg af 2 stemmetællere

Valgt blev Ole Krarup og Erik Østerholm Hansen

Pkt. 3 Bestyrelsens redegørelse

Bestyrelsen har i lighed med sidste år, valgt at skrive en ledelsesberetning på side 5 i årsrapporten, som beskriver de økonomiske forhold, som har gjort sig gældende i året 2008. Derudover lægger bestyrelsen med jævne mellemrum nyhedsbreve på digelagets hjemmeside.

Digets tilstand

Onsdag d. 7.maj afholdtes digesyn med deltagelse af Holger Toxvig fra kystdirektoratet. Diget blev besigtiget i sin helhed fra syd mod nord. Ved Birkemose er der hybenroser, som bliver bekæmpet både kemisk og mekanisk. Dige-kronens klaplæg reetableres med en blanding af lergrus og sten. Træer langs digets bæremevej er afgrenet. Ud for Sildestrup har der i klitten været et lokalt stærkt slid. Området er blevet repareret med ler. Det kunne ved besigtigelsen konstateres, at digeskråningen som klitter generelt var intakte og i god vedligeholdelsesstand. Digesynet gav ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Mandag d. 29. September afholdtes digesyn med deltagelse af Holger Toxvig fra kystdirektoratet og Hanne Svendsen fra COWI. Diget blev besigtiget i sin helhed fra syd mod nord. Helt mod syd er der hybenroser, der bliver bekæmpet. Trapper på bagskråningen blev diskuteret. Der er 79 trapper foran fællesveje samt 119 trapper foran private sommerhuse. Der vurderes, at 19 trapper foran fællesvejene umiddelbar trænger til reparation. En del steder er der nedskæring langs trappen, hvilket er uheldigt af hensyn til digesikkerheden. Den blanding af ler og grus, der nu udlægges på kronen, er meget velegnet, da der ikke indgår store sten. Tidspunktet for græsslåning blev diskuteret. Der er enighed om, at omkring den 1. oktober er et godt tidspunkt. Tilstedeværelsen af en del træer på diget og forstrandsdiget blev diskuteret. Træerne skal fjerne af hensyn til digesikkerheden. Buskene kan blive stående. Det kunne konstateres, at såvel digeskråningen som klitter generelt var intakte og i god vedligeholdelsesstand. Baggrunden for COWI's deltagelse var, at bestyrelsen har anmodet firmaet om at udarbejde et tilbud på beregning af digets styrke. Anmodningen var først sendt til Kystdirektoratet, der dog afslog med henvisning til, at man er

myndighed på området og derfor skal give tilladelse til en eventuel forstærkning. Digesynet gav ikke anledning til yderligere bemærkninger. Efterfølgende modtog digelaget et tilbud fra COWI ledsaget af en beskrivelse af diget og dets omgivelser. I beskrivelsen af diget nævnes bl.a. at diget er i god stand, og at der er langt fra diget til kysten. Det Falsterske Dige ender ved Birkemose, hvor det naturlige relief er højere pga randmorænen. Klitten foran diget er begroet med gammel græsvegetation, hvilket vil modvirke erosion under stormflod og bølgeangreb. De svage punkter på diget er nedgangene til stranden med et stort slid på klitten i form af beskadigelse af vegetationen og efterfølgende erosion af fodgængere.

Katastrofevejen

Digelaget ejer et 7,5m bredt areal mellem digets fod og sommerhusene, i daglig tale kaldet katastrofevejen. Digelaget erhvervede området ved ekspropriation i 1943 til brug for arbejdskørsel. Da digelaget af arbejdsmæssige årsager skal køre på katastrofevejen, er det nødvendigt at beplantningen og hegnene holdes, så vejen er farbar uden at beskadige digelagets maskiner. Denne gang har digelaget betalt nedskæringen af bevoksningen og arbejdet er nu tilendebragt og bestyrelsen håber nu at naboejendommene i fremtiden selv vil beskære deres træer og buske.

Stranden

Igen i år har digelaget harvet stranden for at bekæmpe den grønne stikkende sodaurt og strandmelden. Projekt "sand" er løbet ud i sandet, idet bestyrelsen ikke har hørt mere til projektet. Tyskerne fortsætter formentlig selv projektet, idet de arbejdede meget seriøst med renholdelse af deres egne strande. Der er givet tilladelse til følgende aktiviteter på stranden: Tryk på stranden som omhandler badesikkerhed. Opstilling af et livreddertårn for enden af Marielyst Strandvej, udlejning af vandcykler og solsenge og til afvikling af 2 strandhåndboldstævner begge uden for skolernes sommerferie.

Digets inventar

Efter at have gennemgået diget for trapper har bestyrelsen iværksat en udskiftning af trapper for enden af fællesvejene fordelt på hele diget efter prioriteret rækkefølge. Efter at have indhentet tilbud på komplette færdig anlagte trapper og på trappetrinene alene, besluttede bestyrelsen at digelagets ansatte selv støber trinene og selv foretager udskiftningen. Digelaget har nu færdiggjort 4 trapper med 1 ud for Gedesby, 2 midt for diget og 1 i den nordlige ende. Trapperne er fremtidssikret, så diget kan forhøjes uden at skulle omlægge trapperne. Desuden er der nedgravet armeringsnet til forstærkning af siderne, idet overgangen mellem beton og græs er et sårbart punkt på diget. Nedkørslen til stranden for enden af Stouby Strandvej er blevet forbedret med sten, så den kan aflaste opkørslen for enden af Marielyst strandvej bl.a. til oprydning efter Skt. Hans og lignende, hvor tunge køretøjer er på stranden. Digelaget er efter aftale med Kystdirektoratet påbegyndt opsætning af bænke på forstrandsdiget på velegnede steder. Farven og formen bliver anderledes end bænkene på digekronen, således de falder bedre ind i omgivelserne. Hegnet ved digets fod er gennemgået og knækkede egetræspæle er udskiftet med nye.

Digelagets driftmateriel

Til brug for fjernelse af træer og døde gyvel er indkøbt en brugt greb til frontlæsseren med overfald. Der er indkøbt jern til brug for støbeformene til trappetrin og betonblander og en vibrator.

Digets administration

Bestyrelsen besluttede at fortsætte med forretningsudvalget bestående af 3 bestyrelsesmedlemmer og det er Frits Jensen, Søren Krighaar og Søren Bjerregaard. 3-mandsudvalget til at tage sig af gældende lovgivning og reglementer på digelagets område og til at have kontakten til kommunen ved genoptagelse af vedtægtsændringer. Udvalget består af Annette Gertung, Søren Krighaar og Søren Bjerregaard.

Digelagets økonomi

Årets resultat er påvirket af udgifter til partsfordelingshonorar med 73.439kr. imod 28.980kr. året før. Stigningen skyldes at samtlige ejendomme skulle ændres og tildeles nye ejendomsnumre, samt at personale efter kommunesammenlægningen ikke havde det administrative kendskab til denne arbejdsproces. Derudover har digelaget været part i en sag om bænke og fliser på diget som har kostet 61.924kr. Det resulterer i et underskud på 55.517kr. efter overførsel til de 2 fonde. Digelagets disponible egenkapital er for lav og samtidig har bestyrelsen og opsynsmændene et ønske om at udvide maskinhuset, da pladsen er meget trang. Derfor ser bestyrelsen sig desværre nødsaget til at hæve beløbet pr. part til 0,34kr., hvilket svarer til 129,20kr. pr. sommerhus, hvortil der skal lægges moms.

Diget i fremtiden

I øjeblikket er digelaget i gang med en registrering og kortlægning af bænke på forstrandsdiget for at have et overblik over omfanget. Digelaget har fået trykt nogle mærkater, hvorpå står skrevet at hvis man vil vedkende sig bænken skal man kontakte Sven Andersen fra bestyrelsen. Der er et ønske om mere samarbejde med Bøtø Nor på de områder, hvor vi har fælles interesser. Digelagets maskinpark er velholdt og dækker lagets behov i den nærmeste fremtid. Leje af dyre maskiner, som slåmaskiner med lang arm og rendegraver på timebasis er noget som laget benytter nu og det vil også være vejen frem. Noget af det som optager bestyrelsen i øjeblikket er klimaforandringerne og betydningen for diget og hele beskyttelsesområdet. Bestyrelsen er i tæt dialog med Kystdirektoratet og har også haft besøg af en digeingeniør fra COWI, som efter sigende skulle have dygtige medarbejdere på digeområdet. Digelaget har også været i kontakt med Det Lollandsle Digelag om det arbejde som de skal foretage. Det som skal undersøges kan dels op i 5 hovedpunkter, hvoraf primært de første 4 har digelagets interesse.

1: Digets nuværende tilstand

Det er en gennemgang og analyse af eksisterende data vedr. digets bygning og udformning, profiler og bevoksning. Det er en analyse af geotekniske forhold på diget. Det er en vurdering af niveauforholdet i området bag diget, som vil blive oversvømmet i tilfælde af digebrud.

2: De hydrauliske forhold

Det er vandstandsforhold under ekstreme storme og bølgeforskyll på lavt og dybt vand og endelig beregning af bølgeopskyl og overskyl.

3: Vurdering af digets styrke/stabilitet og bølgeoverskylsforhold

Det farlige for et dige som Det Falsterske Dige med en flad forside og en stejl bagside er enten hvis der eroderes hul i digets forside så materialerne udskylles, eller hvis der optræder så store bølgeoverskyl, at bagsiden eroderes. I det sidste tilfælde kan der meget hurtigt opstå kollaps af et jorddige. Der skal endvidere tages hensyn til at det sydlige Danmark synker.

4: En forstærkning af diget

De foregående punkter kan resultere i forskellige forslag til forstærkning af diget.

5: Vurdering af oversvømmede områder i tilfælde af digebrud.

Det har noget at gøre med omkostningen ved digeforstærkning kontra værdien af det beskyttede. Det er ikke et punkt som skal beregnes, idet enhver kan se at værdien af det beskyttede er stor. Bestyrelsen har besluttet at udskyde beslutning om hvor omfattende undersøgelsen skal være til efter klimatopmødet i december, idet der er stor usikkerhed om de fremtidige vandstandsstigninger og digelaget skulle gerne have de bedste og sikreste beregninger for at kunne foretage en kvalificeret beslutning.

Annette Gertung supplerede bestyrelsens beretning om "bænkesagen".

Herefter var der mulighed for spørgsmål og bemærkninger

Kirsten Egeskov, Gedesby – spurgte til vildroser og hvordan de blev holdt nede ?

Arne Nymand – sagde digekronen var perfekt, samt han efterlyste regler for afstande til træer, ca. 100m ved Elkenøre var fældet, hvorfor?

Kaj Dreijer- nævnte rødderne i diget ikke var noget problem, hvorfor de ikke blev fjernet.

Ejvind Stonor- roste digelaget med hensyn til klimaforandring samt fremsynethed med hensyn til højere vandstande på længere sigt

Søren Bjerregaard – sagde at roserne næsten ikke var til at fjerne, men det fremtidige mål var at græsset skal "vinde" –

Til Arne Nymand, træerne fældes på grund af sikkerhedshensyn, da rødder som trækkes op er til risiko for huller i diget.

Til Ejvind Stonor, Søren Bjerregaard takkede for de pæne ord.

Grubbe, Sildestrup- spurgte til inventar/bænke på forstrandsdiget

Poul Erik Jensen, Bøtø- spurgte til redningsvejen og advarede om hvad den kunne bruges til, men sagde dog at i dag skal man nok komme frem, med det udstyr der findes.

Søren Bjerregaard fortalte at redningsvejen i 1943 oprindeligt var anlagt som arbejdsvej. Han nævnte også at han selv har spurgt til redningsvejen i beredskabet i Sydfalster Kommune, men aldrig fået svar.

Kaj Dreijer- jeg tvivler på kvaliteten af de nye trapper og foreslår bestyrelsen at den får fremmed entreprenør til dette arbejde (behandling flyttes til under pkt. 7)

Stig Andersen – nævnte at betonklodsen under bænken har ligget der hele tiden, bestyrelsen anbefales at tage hjælp så han ikke igen lægger sag an. Stig Andersen håber at udviklingen vender, han roste også bestyrelsen for et godt arbejde i øvrigt. Ifølge dommen vedr. bænkesagen med Stig Andersen, har han selv udført støbearbejde med betonklodsen)

Erik Nielsen - ville høre lidt om bænkesagen.

Poul Erik – spurgte til bænkestanden i øvrigt, såsom stand og tilladelser til opstilling.

Søren Bjerregaard – vi har vedtaget at kæden til bænken fjernes og at vi ellers følger dommen.

Punkt. 4: Regnskab og budget

Søren Krighaar gennemgik regnskab for 2008 med udgangspunkt i noterne. Der blev stillet spørgsmål fra de fremmødte:

Palle Mørch, Sildestrup – spurgte til minus i regnskab og + summen til vores beholdning, Søren Krighaar svarede også på kapital til katastrofefonden.

Kaj Dreijer – husker at der engang var afsat et max på 5 mill.

Leif Pedersen, Bøtø – synes summen er for lille da det er vigtigt at have midlerne hvis nødvendigt.

Sv. Heller, Sildestrup – oplyste om vi kunne oversvømmes bagfra (Gedsersiden), Søren Krighaar oplyste at risikoen har været vurderet

Kaj Dreijer – oplyste at denne rapport/risikovurdering var betydningsfuld, samt oplysning om at 40m. strand i Gedser var forsvundet. Undrer sig over 100000kr. om det er nødvendigt med udvidelse af maskinhuset.

Punkt . 5: valg af bestyrelse

1 medlem blandt fastboende i Væggerløse sogn, Frits Jensen modtager genvalg, herudover foreslås Per Kamper Hansen, herefter var der afstemning med 57 stemmeberettigede, 30 stemmer til Frits Jensen og 25 stemmer til Per Kamper Hansen og 2 blanke

1 medlem blandt fritidsgrundejer Gedesby sogn, Benny Jensen var på valg og havde ikke sagt fra. Herudover foreslås Flemming Juul Mortensen. Herefter valg: 34 stemmer til Flemming Juul Mortensen, 14 stemmer til Benny Jensen og 9 blanke.

Punkt. 6: valg af revisor

Valgt Preben Thousig Møller

Punkt. 7: Emner til drøftelse

Der er fremsendt emner til drøftelse fra 3 personer

Fra Carl S. Rasmussen, Valmuevej, Bøtø

A, Retningslinier for pleje af bevoksninger på dige og fordige

B, Etablering af handicapadgang fra brandvej til et stykke ud i vandet i området Søndre Strandvej/ FDM campingplads

C, hvorledes diget fremtidssikres

Pkt. c: blev gennemgået i beretningen.

Pkt. 7.1: (A) Søren Bjerregaard forklarer at vi har 2 digesyn om året med Kystdirektoratet, hvor vi drøfter det nødvendige pleje på stranden, så vi hele tiden har sikkerhed.-

Pkt. 7.2: (B) Ønsket om at bruge af almenfonden til handicapgangbro til vandet, vil bestyrelsen drøfte på næste bestyrelsesmøde.

Pkt. 7.3: Angående Kaj Dreijer's skriftlige henvendelse om regnskab/omkostningsfordeling vedr. bænkesagen. Søren Krighaar havde nævnt lidt om tallene i regnskabet. Formanden supplerede yderligere med at oplyse at skriftlige og mere eksakte tal bliver fremsendt til Kaj Dreijer, som havde fremsendt yderligere spørgsmål med følgende punkter:

A Revision af digelagets vedtægter

B Revision af digelagets ordensreglement

C Oplysninger om almenfonden

D Bænke på diget

E Cykelsti mv på katastrofevejen

F Trapperne på diget

G Ændring af stilling som opsynsmand

Stig Andersen havde fremsendt forslag til bestyrelsen om at orienterer om hvor meget arbejde der er lagt i arbejdet med bl.a. vedtægtsændringer mv. - også her fremsendes skriftligt svar.

Herefter debat om forslagene.

Arne Nymand foreslog at man havde ens digebidrag pr sommerhus, hvilket kunne lette arbejdet for landinspektørerne mv.

Lise Pontopidan undrede sig over hvordan det hele foregår

Annette Gertung forklarer forretningsgangen vedr. vedtægtsændringer.

Henning Kamper nævner at kommunen har kompetance vedr. vedtægter og kommer med udspil, han fortalte også om klimakonferencen her i juni måned og om diget skulle hæves, muligheder for cykling på diget ud for Bøtøskoven (cykelruten)

Arne Stamp bemærkede at Dansk cyklistforbund havde interesse for sagen.

Vilhelm Olsen (medlem af Dansk cykelforbund) sagde at ruten er lavet på grund af folkesundheden og man gerne vil cykle ved Bøtøskoven.

Kaj Dreijer nævnte at han synes bænke skulle placeres ved strandsiden.

Poul Erik synes at debatten var nok.

Kaj Dreijer foreslog cykling på katastrofevejen

Carl Rasmussen foreslog katastrofevejen belægges, synes i øvrigt det var en god ide

Erling Drejslev, Elkenøre Strand, spørger til branddaskere (dette bruges ikke mere)

Carl Rasmussen spørger til reglerne for afhentning af sand på stranden, Søren Bjerregaard oplyser at dette ikke er tilladt.

Ole Krarup takker bestyrelsen for et seriøst arbejde samt at mødet afrundes med enkelte kommentarer.

Der takkes for god ro og orden. Klokken er nu 23,35 og en del har forladt mødet.

Referat : Finn Nonbo